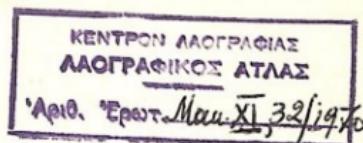

8

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

13-25/1/1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- Έξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) .... Συκιά.....
 (παλαιότερον όνομα: ...Σ.Ο.Π.Δ.), Έπαρχιας .... Σερρών,,
 Νομού ..... Σερρών.....
- Όνοματεπώνυμον τοῦ έξετάσαντος και συμπληρώσαντος ... Αργός
 .... Θ. Ζεταθίος .. ἐπάγγελμα .. Δημοδιδάκτης...
 Ταχυδρομική διεύθυνσις .. Συκιά .. Πενταπάλαιον Σερρών
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν έξεταζόμενον τόπον. Άρθ. 10-9-1969 - 6 μήνες
- Από ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίαι :
 α) όνομα καὶ ἐπώνυμον .. Γ. Καλαϊκός. Θεόφελος.....

ήλικία.... 80 : γραμματικαὶ γνώσεις .. Γ. Αγριανίου ..
 τόπος καταγωγῆς .. Κελεσέν. ▲

Προνεαζ. Μ. Αγίας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΥΠΟΥ
 Διάν. το 1923. Β. Μ. Αγίας

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμένων ; .. Γ.ά. π.ν. Βούνην. Βούν. Κ. Αγρειίν
 . οἱ Βάλτοι, διά τὰ πρόσβατα, αἱ καρφιέρητοι περιοχαὶ¹
 "Υπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἡ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; . Απινχρόν. καὶ χωρισταὶ περιοχαὶ. Βαλτοί.....
- Εἰς ποίους ἀνήκον ως ιδιοκτήσιαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δῆλ. εἰς τοὺς χωρικούς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ελληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους")· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονάς κλπ. ....
 ... Ε.Ι.Σ. Κυριακέ. πρόσωπα. (χωρικούς). εἰς ΕΠ.Π.ν.ος. ζωικούν
- "Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του. Ι. Κατ. Εκροήργειν. μέρος. αὐτοῦ. οφεκτικός. εἰς τὴν τύχην του. (Προσίνα. ἡ. διδασ. τελ. ἐγέρεια). μετ. μετατ. θεταρούν τὰ ὑπόλοιπα ταῦδε. Εκροήργειν ταῦτα τοῖνας τεριστεῖσαν τῇ ίδιᾳ ἀρχόρια καὶ κορτεσια. Εύρυχίς μηδὲ γονεύς, θερις εἶχε τ. 6 δισταρερες

β'. 1) Οι κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .. π.ο. Λλει. οὐαργένεια. ....

περιχρήσις μέντοι μὲν τὰ γεωργικά, έτερα δὲ καί ..

2) Οι τεχνῖται (δηλ. δι βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; .. τεχνῖται. δὲν θεράποντες εἰς πρόσθια

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ειργάζοντο εἰς αύτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους· ὡς ἄτομα ἢ μὲν ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; ..

περιχρήσις. περιχρήσις. περιφέρεια. περιφέρεια
περιφέρεια. περιφέρεια. περιφέρεια. περιφέρεια

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπτροι, μισακάτορες, σημισα-
κάτοροι κλπ.) .. Ποία ἦτο ἡ κοινωνική των θέσις ; ..

περιφέρεια. περιφέρεια. περιφέρεια. περιφέρεια

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα;) .. περιφέρεια. περιφέρεια

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἔργαται ; ἐποχικῶς δηλ. διά τὸ θερισμόν,
τὸ ἀλώνισμα, τὸν τριηγήτον ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Απὸ ποὺ
προήρχοντο οὗτοι : ήσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναικεῖς ; ποίαν
ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; ..

περιφέρεια. περιφέρεια. περιφέρεια. περιφέρεια. περιφέρεια. περιφέρεια

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ύπηρέται) ἢ δούλει ; Εάν ναι,
ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; .. περιφέρεια. περιφέρεια

περιφέρεια. περιφέρεια. περιφέρεια. περιφέρεια. περιφέρεια

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποὺ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν
ἐργασίας ; .. περιφέρεια. περιφέρεια. περιφέρεια. περιφέρεια

β) Τελετέας γεωργίας. περιφέρεια. περιφέρεια. περιφέρεια. περιφέρεια

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἔργαται .. περιφέρεια. περιφέρεια. περιφέρεια
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζῆδες), πρα-
ματευτάδες (ἔμπτοροι) κλπ. ; .. περιφέρεια. περιφέρεια. περιφέρεια

περιφέρεια. περιφέρεια. περιφέρεια. περιφέρεια. περιφέρεια

- δ'. 1) Πώς έλιπασίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκήν κόπρον (βιῶν, αίγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλαμᾶς μετά τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἥ μὲν κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

Επιπλέοντα. Μόνον.. τε. Κάπροι. Βοῦν. κ. προβίων

.....
.....
.....

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ..

εἰς Ελαΐδα. Σωματικόν. Η. 1930. Θίρα. Απόδεσμα.

ε'. Άπο πότε χρησιμοποιούνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργί- καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ..

το. Βιδυράν. Αργοτρόν. Έκρεμτη. εἰς Μ. Ασίαν. 1907. Γιαννιών. μηχαναὶ. εἰς Φίλιππα. 1946-47

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποια κτήματα ἔχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἢ προμή- θειει αὐτοῦ; ..

Αγαθαν. Δυναταὶ. Γαχιαὶ. τα καραβαὶ. Ο. Βιδυράργυρος

? Εμ. Πραβενγ. ή. προφίλεται.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου μὲν τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθέμενου. ....

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

άγαθα σχήματα

το. το

οιδυρῶν ἄροτρον τον.

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει); ..

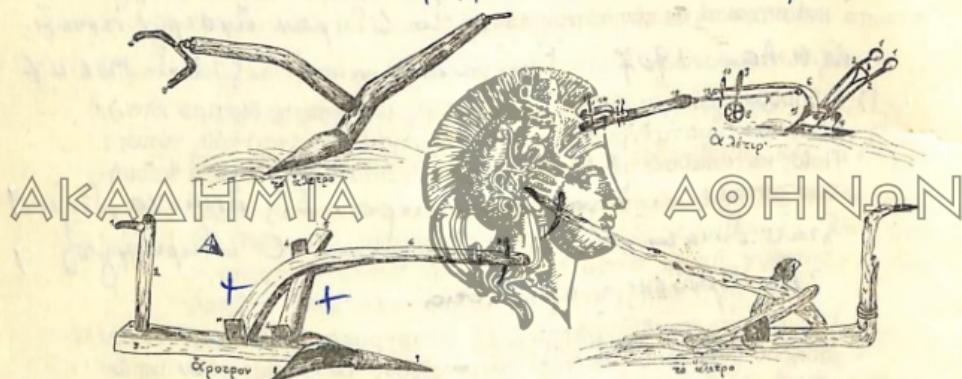
Εν. Ελαΐδα. Αρν. το 1947

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ .

εἰς Κελεσέν. Η. Ηολεγ. Αρε. 1916.-1918

εις Η. Ασίαν

- 4) Μηχανή δεσμάτων τῶν σταχύων (δεματιῶν). /9.9. /9.80...
5) Μηχανή ὀλωνισμοῦ εἰς Η. Κρεεέκην. Ωχι... εἰς Σινιάν. 1948. 48
στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιόν ξύλινον ἄροτρον τὸ κατασκευεῖσθαι. Θ.....
γ. Επαρχ. Ν. Καρπαθίου. Αλιά. Δέν. χρυσαφα. ....
... γονιτσα.....
- .....
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφὴ τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποίαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα; μορφὴ ἡ διά τοῦ + βιβεσισμένη

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὁνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.

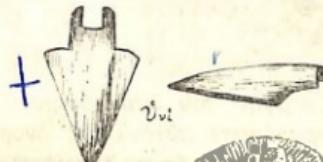
1. Χερούλι.	6. οὐ.	Τιμητικα.	11.	.....
2. Πορκ. Ζελτείκ.	7.	ιανεαρ.	12.	.....
3. Νταρπιαν.	8.	ψεφό.	13.	.....
4. Λείργα.	9.	γενι!	14.	.....
5.	10.		15.	.....

(1) Εὰν εἶναι δυνατόν ἀποστέλλετε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν ύπάρχουν διαφοράι, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸ δὲ νῦν. Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἄρότρου ἥτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ., τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κήποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἡ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἔάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἑκάστου.

.....π.το...μετέξ..μεριμῆς....Τ.ὸ.Ἐν.χρήσει..Ἐνὶ π.το
.....π.δ..εμειώσεων. δ.ε.λ. +

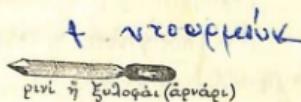
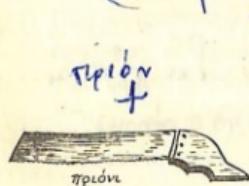

- 5) Ποιὸν τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἄρότρου;

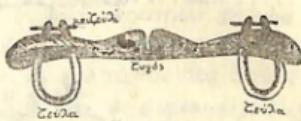
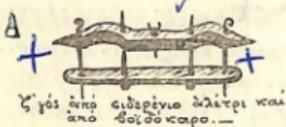

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἄρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδια, ἀρνάρι, ἔυλοφάι κλπ.)

.....π.χ.τ.σκεπάρνι. πριόνι. . . . .
(χειρά) υποφρέσκε (πυριτικό) . . . . .

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποῖα ζῷα ἔχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῷον, δηλ. ίππος, ἡμίονος, ἔνεστ... τὰ . θεατέρων . πρύτανες . θύματα .
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὅργωμα δύο
ζῷα ἢ ἕν ; .... βέβοια.....
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲν δύο ζῷα ἢ το (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
Δύο οἱ οὐρανοὶ καὶ τὸν χρήσιμον θέμα τοῦ f. οὐρ.

Σχεδιάσσατε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ δονομάσσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἔξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λούρα, ζεῦλες, πιζεύ-
λια κλπ.). ... Ηδίσιον καὶ τὸ περιστόν καὶ τὸ νέδυτον αὐτοῦ.

εινάρην τὸ διεύθυντι τὸν οὐρανό (+) ειναίρειν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

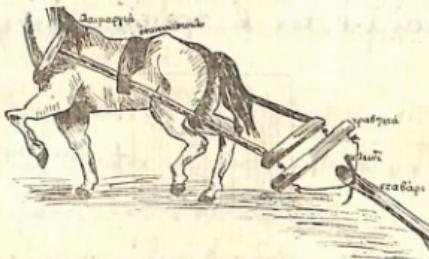
- 10) Σχεδιάσσατε ιδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας. .... αριθμοὶ δύο τρία + εχῆρες
τριγωνοί

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λούρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὅργωμα ; (Σχεδιάσσατε
αὐτὸν). .... λουριά ή καὶ ειχούρι

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; .. δεινόνεται ..

Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; ..

Περιγράψατε καὶ σχεδιάσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν, τὴν ὅποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίστις (ὅργωμα) καὶ σπορά.

- α) Ποῖος ὁργώνε παλαιότερον (ἢ στήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ιδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος). 2) γυναῖκα; 3) θυτηράτης. Σημειώσατε ποία ἡ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας ..... ὁ θυτηράτης. Μέσαρις μόνον. Η. ο. θυτηράτης λαβα. παρατετερον. εἰς. Μ. Μαίαν μελι. εύρεται εἰς. ξεστέν. Σερρών.....
- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) .....

- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

ὅταν... λεσι. ερό. γέγκρο. γέγκρο
πά. θ. ά. δια.....

- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργός τὰ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὅργωμα; μὲ σχοινί, τοῦ ὅποιου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

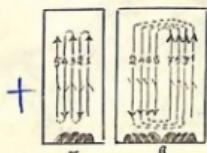
·χωρίς.. έχοντι.. έ.εψη.δίγεντο. ει. γένε. η.ά.
·πατηθεῖσαν. εἰς. τήν. φωνήν. τοῦ. γεγχέ. (γεωργῶν)

- 4) Σχεδιάσατε πῶς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ ὅργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εύθειαν γραμμήν, ώς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

..... καὶ σύντοιχος εἰ!

- ή ὅργωνεται περιφερειακῶς ώς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

..... καὶ μὲ τὸν β' γράπτεν περιγράψαντο.

+ καὶ νῦν οὐτῆς

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὅργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὅργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὅργωμα τοῦ αγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (ἢ λ. σπορές, ἡ σποριές, υτάμες, σιαστές, μεσοράδες κ.λ.π.) ;

..... Ἡ σπορὰ μὲ σποριές χωρίζεται τοῦ

..... αγροῦ. ἢ νῦν χωρίς σποριές τοῦ ὅργωτος οὐχι

Πῶς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); μὲ αὐλακιάν;

..... γετε αὐλακιάν.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπτάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἀροτρον; .....

..... οὐχι.. διότι.. διχεν.. πολλά.. ανέμοις...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἡ εῖδη ὅργωματος (ἀροτριάσεως) ἥσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ θύνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. .....

..... καθέτως.. καὶ.. πλαγίως.. έτελλάτε

Εις ποῖα δργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. .... εἰς ἀποντα

γ) Ἀροτριάσεις (δργώματα) τοῦ ἄγρου πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα δργώματα ἔγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικήν περίοδον. Πῶς λέγονται (όνοματολογία) τὰ δργώματα αὐτά; π.χ. καλλουργιά, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

..... Ενα. Δργματα. πό. φινόδιερο. πιερί. πρ. πίνερο
..... παι. θερον. καστ. πιν. επαράν. μηραδι. γαναργάνερο
..... πό. χωράφι. παι. θεραίρν. ετα.....
..... Αν. φρεατοφυία. Δργματα. δέν. μπήρχε. έπερν. πρέπε. αφέρο

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὅμοιῶς, ὡς ἀνωτέρω)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ ΔΕΝ ΣΠΕΡΓΑΛΑ ΕΙΡΗΝΗ ΦΑΣΟΥΛΑ ΒΑΙ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ αἱ τορτοὶ τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπάρθῃ κατόπιν σταρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...
..... ἀναλόχως τοῦ πάχους τοῦ χωραφιῶν : Επὶ μέσης Τέτης
..... τὰ οὐεπρόνεαν βινέχηνται 1 έτος ή 2 έτην αἱ εριναν δραΐανερει
- 4) Πόσα δργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, ζειράν γράν χωριθῆς, ἀραβισίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχήν; .. διὰ πό. εἰσον, μηριδιν. η. απα. μηρανιδι. Διὰ τὸ πεζαρπόνι, παρατερες φραστία 3 ή 4 γέλος χειρέων
- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεῦη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν π.χ. τὸ δισάκινον εἰς αὐτὸν περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμπτικός φανός βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; .....

Δίκαια ζηνα. Δευτό. ραύχο. με. η. Καρφεζ. ταν. και. τις. περνήσαν
ειώ. εθίριο. τονς (τρύχηλο) πί. η. η. άλλες μητικέν με το αρκιτεύ
χέρι (τεττα. έτε. ράνχο. δ. κεριπορ. επόρος- και. θερέτην. με το δε φί
β) Μὲ ποῖα γεωργικά ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ύνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (δργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἡ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἐλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἡ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρῳ τοῦ βουκέντρου ἡ μὲ ἄλλον τρόπον; .....

.Μὲ γάρ. ἐλλειψοειδῆν.. εἰδυράν. ράβδον. ἢ ἀρέσκεια
.Εἶχε. τοποθετηθῆ. αἰς πό. αὔρον. τῷ. Βουκέντρος

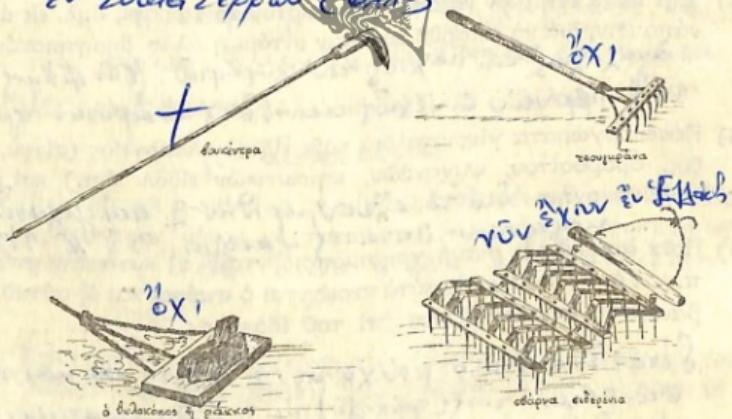
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ισοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ..

.. οὐράν. ἐνίστε. ποι. πάντοτε. τὸν. ἀνοίξι. Πρίν. γένεται.
σπόρας γιάνα γιαν φύγει καὶ σύρεται λόγω επαγκό

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπτὶ κ.ἄ.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ἀνω (1-3) ἑρωτημάτων περιγραφὴ ἑκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἡ φωτογραφία. (Πάρατιθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινων ἐκ τούτων).

Εγγειωτέρην διά. τ. Τερρανα. δέν. ἐχρν.. Β. αγουέ. πον
οχι. μητρ. ο. Εάρνα. ε. ειδυρά. τερρα. έχρν. ποντικού,
Ἐν Συνειστέρρων (Ελλ.)

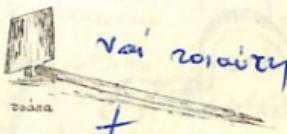
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΑΟΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα. τοῦ ἀγροῦ ἡ τοῦ κήπου που π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου καὶ παραθέσατε ίχνογράφημα (ή φωτογραφίαν) .....

..... Διά τέλος ην διαβόλη μεταποίηση της παραθέσας

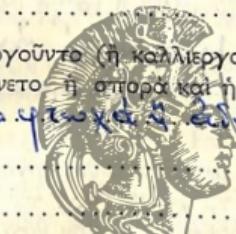

- 6) Ποια πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ή ζευγάν) εἰς τὸ σργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ώς καὶ αἱ ἔργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν
..... μεσερεῖς, μεσός, ὁ γενγαλίτης.

- 7) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ή καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν δσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.
..... Διά της φωχάς η βελνατα χωράφια

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

- 8) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ή καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

..... Διά ρόβην, τέλος πωχά, διά βανού, Διά γριγού
..... γέρεα ή λαδίνης περα, πατίτικει.

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ή σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πραστές (βραγγὲς) καὶ ὄλλως. ..Σενότινην οὐκα. ετ. επιδαιμο. ούκαν. ελχού,
..... Ροδιά. ογρέματα. Διά. παπιτσαν. φέλ. τέλον. τεσίπαν. εφ. θραγεί^η
..... ζαν είχαν 2-3 ογρέματα / παρτύρα

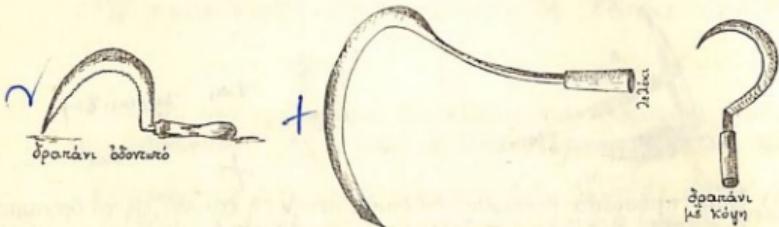
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

a. Εργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ δνομα καὶ ίχνογράφημα (ή φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....

..... *ΤΕΧΝΗ ΔΡΕΠΑΝΙΟΥ ή οὐδὲ πολλά συμβολήσκαν*
..... *δια. παντα +* .....

Ἐάν ἡσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε ἐπίστης νὰ
σχεδιάσετε τὰ ἔργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

..... *ΔΧΙ. πάνον το θεριστέρω μηρο. έν. Μ.*
..... *Ιανια. παντα το θεριστέρω μην. την. έν. θεριστέρω* .....

ΑΚΑΔΗΜΑΙΑ ΒΙΒΛΙΑ · · · · · ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποια ἄλλα ἔργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
(ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διάτροφὴ τῶν
ζώων' (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρῳ εἰκόνα). *jet. K. Κάβαρ
ωρ η καραπτρα. επι. θεριστέρω +*

- 3) Ἡ λεπτής (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἔργα-
λείου ἢ τὸ ὁμαλή ἢ ὅδοντωτή; (Σχεδιάστε αὐτήν).

..... *δρεπανη. μηρο. παντα. εις. γεγάλα των
... παντα. εις. Μ. Ιανια. πρι. 7. 9. 22. η. θεριστέρω* .....

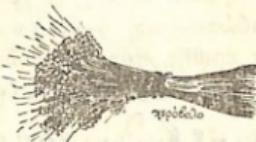
- 4) Πῶς ἢ το κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (Σχεδιάστε ἢ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). 'Ο σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἔλεγετο;
..... *ο. ειδηρούς. πιεσ. λεπτός. δεν. είχεν. έγραψαν*

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αύτά τα θεριστικά έργα αλεία (π.χ. τά δρεπάνια κ.ά.) ... Δέσμη ρυρχού. ή της προσένευσης .....
- 6) Ήτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ὀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἑκριζώσεως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ δόσπριων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν, ζῷων (τῆς ρόβης κλπ.) ... τέλος.. διηρευτριακῶν. Δέσμη ρυρχού
τέλος.. διερεύνων, ρεβυθιῶν καὶ ρόβης. ή τροφῶν σιναρόμενων
καὶ δέσμη ρυρχού τῶν σιναρόμενων
τέλος.. διερεύνων, ρεβυθιῶν καὶ ρόβης.
- β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.
- 1) Εἰς ποιὸν ὑψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτέρον μέσον ὁ σῖτος, ἢ κριθή, ἢ βρώμη, ἢ σίκαλις κλπ. ... διαρρόχος.. πάν.. γάρ. αὐτην.. 15-
.40.. ἐμπατων ταί. σᾶλι. ταῖς θάλασσας..
  - 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν rίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πως λέγονται). ....

ΑΚΑΔΗΜΑΙΑ ΕΠΙΦΑΝΙΑ ΣΥΓΡΑΦΑ ΣΤΟΝ ΤΟΥΝΔΗΛΟΝ

- 3) Ποῦ ὀκολουθοῦν τοὺς θεριστές ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν απὸ αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμές, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ίδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; .... οἱ.. ή οι.. οἱ.. θερισταί. ηδ..
.γέτειοι θερισταί. ή οι.. ποὺ.. ή θερισταί.. ....
- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ δύο; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἔκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εύρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) ....
.πολλὰ.. δύεσσι.. 3-4. δράγματα.. πρόξ. πάν..
.εύρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν.

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα; Πολλαχοῦ καλοῦνται ἀγκαλιές. .... στα. χειρό. βουφα. τεῖ. Καρχαν (ελ. Γ. ΕΙΚ)
Ταυρωιδι... της ἀγκαλι. εβ. (ἀγκαλι. τιεβ.) .....

γ.' Οἱ θερισταὶ.

1) Ποιοι θερίζουν: ἄνδρες καὶ γυναῖκες; 'Υπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) θερισταί, οἱ ὅποιοι ἥρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τόπον καὶ ποίον; .....

Ε. Δέριγον. Ἐν. Η. Λειπ. καὶ θέριγον. Ἐν. Σινα. Ζερρετ
ἄνδρες. κ' γυν. μεχρι. τοῦ δε. Πριν. 4.-5. ἔτη.
Α. πύρχον. καὶ θεριστήματα. Θερισταὶ.....

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι: μὲν ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ' ἀστοπήν (ξεκοπῆς). Ποια πότο η ἀμοιβὴ εἰς χρῆμα η εἰς εἶδος; Τὸ δὲ ἡμερομίσθιον πότο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ η σὺν φαγητοῦ; (Παραδέσσοτε μὲν τας πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) .....

ἈΚΑΔΗΜΑ ΑΘΗΝΩΝ
. Ιηταίβοντο. νεαν. μ. τό. μεροκάματο. μετ. γενο-
.. πι. . . Η. άρεσκεν. ἦτο. οὐς. χρ. ίμεσ. νεαν. μετ.
.. φαγητοῦ .....

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ιδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν; 'Ἐπίστης κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ η μέση των); .....

Οἱ. ἄνδρες. νεαν. περιεβάλλερον. αἱ. γυναικες.,
Ξαρογιάλασσον. την. αριστεραν. χειρα. κατα-
πον. θερισκοί. . . Α. έν. περιεβάλλ. ν. την. μεσην. την. οὐ-
σι. νεαν. περιεβάλ. δέν. ο. φετρ. εβ. ξαρογιάλασσον. Τηρο-
ζερο.....

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

....Καμπὶα. προσοχὴ. πει.. ἐγένετο. των πεισμῶν
ὅταν. ἵνα. βολεῖται. αὐτὸν ἔργωνται. κ. ἀριθμόντα. τῶν εἰρημῶν

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ....

....Ἐτραγουδοῦται,. .Μ.οῦ. ε.Π.ε. ὁ. χέριν. ζην
.. Δ.εν. ται. ξν.θρείται. ται. τραγούδιν. ἕργωνται. ὁ.ένα
Σ. Αλινιει. κ.Ταρικα. γραγούδια.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινας τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν ἢ φάσμα, τὴν ὅποιαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅτου μπαρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Σταυρόγαδε κανακας αγαθοί
...αγρινιον αδερφιστον γραμμεια. διαδ. ε.ταιχων

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

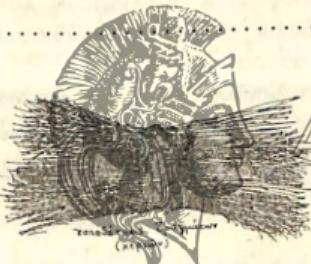
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; 'Αμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἐπρεπει νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

....δριν.ετο. ἀρείων. μεται. πάν. θεριμεον.....

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές , ὁγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

ταῦτα εἰδίνων αἱ ἄρρενες ἐργάζεται καὶ λαβεῖσι
βασιλικά αἱ γυναικες δερινεῖσι
τὰ εἰδίνων φέτα δεματιά τετράδες τοῦ 2.ο
τοῦ 61 γάρ τῇ εργάζεται κριθάρι παντεργάται

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΩΣΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ίδιαν θέσιν ἢ συνεκντρώνοντο εἰς ώρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἄγρου ; Πόσα δεμάτια συνεκντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

Οχι δει. οφείλοντο εἰς τοῦ θερισμένου θέσην Επειγ
κεντρώνοντο. ουράλη. παλλά. μια. το. γερό.
3.0 - 5.0 μεριδ. μια. οχι. 6.0. μερισμένα μερος
δεκτία. λεπτες. για. γραμμήτα.....

ε.' Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἥρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τό φύτευμα αύτης.....

Τά οργιάρατα.. πρώτον. δεύτ. κ. φιλέρναρισ.....
Πλ. γράπτευμα. πών. Εργασία: μεμν... Β. Μαργίν. λεπτ. πών
. Ρυθίμνα. επτά. Κεραμίδη. περούφια. πών. Μάιν
εργίνετο δημάδη πό γυρίζεται.

- 2) Πώς έγίνετο (ή γίνεται) ή έξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπό τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ή
φωτογραφίαν..... μὲ. Αρογρον. β. τελ. πολλά. ειρέμηρα
..... πεπ. μὲ. πλ. τελετα. επα. διγ. 1-2. 3 φέρε
..... Αρογρον. ευνίδην. γύριστον. πό. ἀναφερόμενον πρόσδετο
..... πεπ. μ. ἀρετα. πεπάντα. με. πών. Πρόβ. Τεν. . ἀναφερο-
μετρην

στ.' Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) 'Εσυνηθίζετο παλαιότερον ή διατροφὴ τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ έπορά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκου); Έσυ-
ναι, περιγράψατε πώς έγίνετο ή καλλιέργειά του, ἐπείτα η
κοπή, ή ξήρανσις καὶ η φύλαξις αυτοῦ.....

π.χ. Διέγραφον. μὲ. γράφησ. φασιόθην. πεπ. πεζαρμό-
με. πών. με. πεπ. με. γράφει. Δ. Ι. ....

Δ. παρατρέπεια. πριγκίπιον. με. ευνίδην. μ. ποτιμ. μέ
..... πεπ. πεπ. ... 2-4. μ. πέρερ. π.γύραντις πω. ε.ι. μέρτον με
..... έγγυηόστο δέμαρα / διμετρίου δέμαρα / δέμαρα

- 2) Πότε έθερίζετο ὁ σανός καὶ μὲ ποτίσιν ἔργαλείον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). Ο δερίγετο. δεκτ. μέντα. με. πεπέσειν.....

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

..... μ. διεπαγγέληγ. Δεκτ. Η. Πρόβ. Τεν. Κέρβοξ

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποια ἔργαλεία ἔχρησιμο-
ποιούντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνομαστολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) .... Ζ. Η. φαίρετ. ή πάγια γα. και..
αύ. μαζίσανε. χωράσ. με το. διαριάνι. Τ. ο
χειρότηκαν. ζητει. επίσημο. η. το. θέλει. ον....
δεμάτη μετεβολή

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- a.' 1) Μεταφορὰ τῶν δεματίῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλώνι, εἰς τὴν αὐλήν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

εἰς. π.θ. εἰς θέλην. συνεκεντρώνοντο.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χῶρος ὃπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμὸν δεμάτια. Εἰς τινας τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἢ τοποθέτησις εἰς σωρόν;

Υπάρχει καθαρισμένος τρόπος τοποθέτησεως
..... Θημανία. Ο γράφει. Τοποθετεῖται στό
καθαρισμένον, άστειον. βούτηγον. αποτῆλμα. ποσού. φέρεται
χερεψιν. θημανίαν, περιττούς. επιπλέοντας σεράδεμάτην

- 3) Υπήρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἔγινετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἄλώνι;

Υπάρχει. οὐδέποτε. εἰλικριν.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλήν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

Ἐξ αὐτοῦ τὸ χωρίον. ἢ πολλές φορές
επάνω χωράφι. Οργάνωση. πολ. χωράφια.
περισσαν, κουβαλώσαν νέρο. Eras έχει
νέρο νεαί είς αλλοι ευνέρωσης οικωνέ
σαν μετεβολή μετέφερε τὸ αλώνι. Έρι
νετο λαπή ναι έρυθραν ἄχυρο έπλανω

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐάν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλάς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσίς του, δηλ. μὲ ποιαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

..... ὁ μαδένιος γενεράρχης εἶχε μιαν τινα
..... σειρὰν .....

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .. **ἀναλόγως**
Ἀρχής. Εντόπιον. Διπλό. Κύριο. Αντίθετο. Σειράνες
..... **λόγιον**

- 7) Εἴδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των) π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος) πετράλωνο (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).
(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχέδιασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .....

..... **Πέτραν. χωματάλωνα. παι. κατεβαίνει γεννα**
..... **63. χωματάλων. αντίθετο. ζωηρό. Βίβλοι. χρόνων**

- ΑΚΑΔΗΜΙΟΝ**
- 8) Πέντε ἔπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἑκαστοτῷ ετοῖς πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γυμροῦ τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βιῶν καὶ ἀχύρων) .....

..... **κατεβαίνει αγοραν. νίσι. έλινα. γενναίων**
..... **δέν. έπισκευάζον. ποι. καθιστ. αύγα. πά**

..... **χειρόνεων. παι. έπιβρναν. πό. φέρον**
..... **επίσκευάζον. πά. έπισκευάζον. μέτραν. πρώτον κατεβαίνει μη**

- 9) Ἡ ὥστις ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὧρισμένην ἡμέραν καὶ ὧραν ; .....

..... **ώχι. θέτω. πάν. έτοιμος. καθίστε**

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.
 ... δέν. είχων. έλικανόστρου. μ. πεδι. ἔρριχνεν
 . κα. δερεύτια. κάκην. επε. είθιεν. ζην. μία. ....
 .... αιράζ. (θριψενεβ.)

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιίας εώνιων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ὀχυρωποῖησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ ἐνίλινος στῦλος, ὥρους δύο. μέτρων (καλούμενος ιστηγέρης, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), απὸ τοῦ ὅποιον ἔξαρτωνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ αὐτοτέρῳ σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἔτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ φύτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. ....

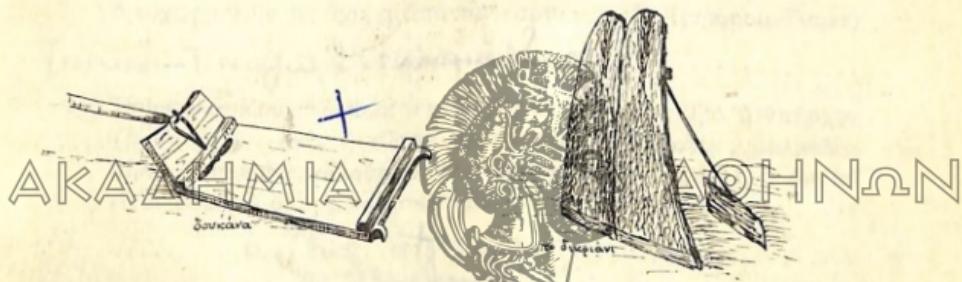
.... οινγ.ρ.ο.ε. λ. ε.τρεύ.λαυρας. ἔχριντες αστέε. το.
 ζην. ε.λινιγαν. γε. αιράζ. φεν.αν.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλείες, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δέν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλείες περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικάς φωτογραφίας ἡ Ιχνογραφήματα).....

... Λά. Βόλια. ἔργον της. με. γυγόν. παι. σε. νο
..... μέση α. γών. πρόσω. πεπον. τα. ελανιν. ξίνον
..... εγκατα. δρα. ναι. τα. γυρίζ. η. περιπέτεια.
Στα. μέρη. δεν. έμαναν. θύλα. τα. έδεναν. ορός
κατέρρει.

- γ) Ποῦ ἀντί τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανις εἰς
ἐν τεμάχιον ἡ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὡπλισμένη εἰς τὴν κάτω
ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἡ ἀποσχίδων
σκληροῦ λίθου ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἔζευγμένων ζῷων, σύρεται
δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷς εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἡ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνη,
βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνι-
στικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ἄ.) ἥλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷων ζευγνυούμενων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; .....

... Εἶχον δουκάνα. ταύ. πν. διά. τ. βιρεσιαρένη. μάκρη
... ή. 8.0. μ. πλάνη. ο. 8.0. μ. ὀγκιστένη. δι? καλοβίδην,
κοπτερον. πι. δού. εγό. κατη. μέρος
πν. έβερντ. πά. βόλα, αύροι. επιστέρα. με. πό. γυρί^ν,
θρόκω. ε? αύτη. έπει. δη. πει. ε? αύτη. πει. πει. Μένων
Γίαν δουκάνας οὐδεὶς μηγιγγίσσει πει πά. ούπερια
ὅταν εἴχε πογκρόν ο νοτιονοίρην.

- δ) Άπο ποίαν ώραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατά ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην; . . . . .

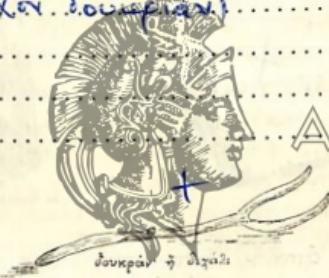
.....Αρχ. ἀναποτέλεσμα της επομένης 2-3. Ρε. ....
.....ἀποργ. ευθεα. ....

- 12) Ποια ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἔργαλεῖα εἰναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἑπίμηκες ἔγγονος, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

εἶχαν δουκράνια

ΑΚΑΔΗΜΙΑ .....

ΑΘΗΝΩΝ

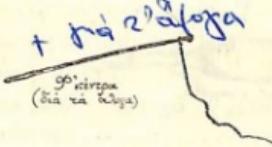
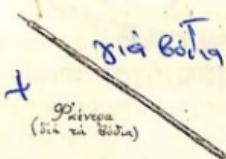
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῷα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα τοὺς ἀκόπους στάχυς; . . . . .

Nai. ἐρχόμενος μὲ τὸ διχάλι ὁ γεωργὸς

- 14) Ήτο ἐν χρήσει ειδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδηγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῴων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι ἀλλαχοῦ φ' κέντρο). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευή της; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτῆν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα).

Nai. μὲ τὸ διχάλι ὁ γεωργὸς συμένει.

- 15) Πώς λέγεται ή έργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται διούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης, κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ... βερά .. δεράσιν .. εφέρο
..... (A). Μια.. στρώσις.. λίν.. νήφεραν.. πάσαι
..... δέρα.. δεράσια.. εινόρευ ..

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπόν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

Τυρνικά - Τ. νάγ - ἔποικα ..

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουν: ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς ή ίδικά του ζῷα ή ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τσοπάνιδες, καλούμενοι ἀλωνισταὶ καὶ ἄγωντες) οἱ οἳτοι εἶχον βοσιά τὴν ἀλογα καὶ ἀνελαυβανοῦν τὸν ἀλωνισμόν

δ. ηδιγ.. ἐ. γεωργό

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῷα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἔργαλείον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλου (τὸν κόπτανον) ή μὲ ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Οχι.. μένον.. διὰ πά. οδίχο. Υ. βερίq

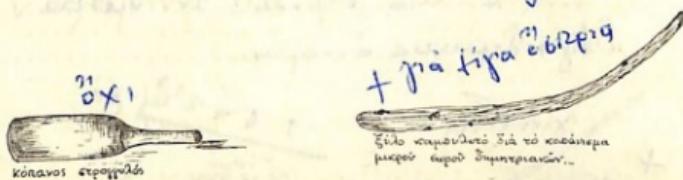
ΟΝΗΡΧ. ΕΛ:

- 19) 'Ο κόπτανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;

Γάλο.. κεπανίσματος .. ιδέρχο.

μήκες... 1 - 1,20 μ.... πάχος... 0,4 - 0,6 έκαστο

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἄλωνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.) .... Διὰ τοῦ φακοῦ φασεεν φεβυδιν
..... φοβαίνεται... θλεν... οὐτεν... Ελίξα.....

Εἶδο καρουσιώνος ήταν τὸ καστέλληρα
μικρού πυρὸς θηριοπειρανόν.

‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο’ μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; ‘Ανελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἀλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; .....

..... μετάνα... τεκμέδην. οἰνοφένειασε
..... Κέν. ορίνετο... φεν. ποστανίβρα... οὐδέδει
..... ορίνετο... οὐδέδειτορεα. πεσί. ητλ. οὐδέρια..
..... φενα... οὐτεν... η-εφα.....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (έξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
‘Ἐγίνετο τοῦτο ὅπ’ εύθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ὅπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ὅπερέλεπτε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

..... Οἱ στάχυες ἐξ οὐρανοῦ εἰσήλθαν
..... γείνονται ωραῖα στάχυες .....

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῷών, ὡς ἐπίστης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἐτραγουδοῦντο τραγούδια; Ἐάν ναί, ποῖα;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικά δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἑργασίας; .....

..... ἐγραφουν δύντας τραγουδία σεις ηδέ αλώνισμα
..... Διά νά γείνονται στάχυες πάσι γενεαρχείων αερ
..... συντονιζούμενος .....

23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .....

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ Β ΑΘΗΝΑΙ

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν
Αἰτωλίᾳ: λειώμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἑργαλείον σωρεύεται
τὸ λειώμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην:
θρινάκι, εἰς Αιτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι)
καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....

..... Οἱ αλωνισμένοι στάχυες δένενται σύνοραι .....

..... μέ. τα. παραπόλων. Εργασίαια. ψά. εργασίαια
..... Διά. γάν. θέν(+) έβωρεντο. αύ. θείωσεν. μέ. το
..... δέρχη! (το. φυτάρι. το. γόνιμο) καὶ. το. διατέλεια. μέ. 4. η. Ρέντε
(δέργη) δονιά τοι τούτο +

τού δικιργιάν (ξένιον)

τού δικιργιάν (ξένιον)

τού δικιάρι (ξένιον)

‘Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ὅλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

.....δέ... ωρέας... εἶχε... εχήρησ. ἀπίμωνες
.....δέν... ἐκαρφώνειτο... ἐπὶ τῷ... ωρῶν... φραγάριο...
.....τετ. η... ἄστο. ἐγγείο... —.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

.....μὲ... τὸν... χιαριπά... δρινάμι... μ. περπέρι... δέλφιο...
.....χον... ὁν. περπέριον... χιαριπά... τερ. δέλφιο...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει). ἄνδρας, γυναῖκα εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ;

.....δ. η. φιλοκάρπηρος. περπέριο... δέλφιο.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἴς τινας τόπους καλοῦνται: κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῷων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ;

.....ετάχνα... πέρνοι...
.....Ἐγίνετο. μαι. δεύτερον. ἀλινικη, ὅταν
.....εμεινον. πούλοι.. ετάχνα...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζῷων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; ('Εν

Κρήτη: ξεβαθούλισμα καὶ καρπολώνεμα). διὸ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο ..... ὁμοιωτεῖται μὲν τῷ γένει τοῦ
πά. πρώτο. Ελιάνισμα

- 6) Ἀφοῦ διὸ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

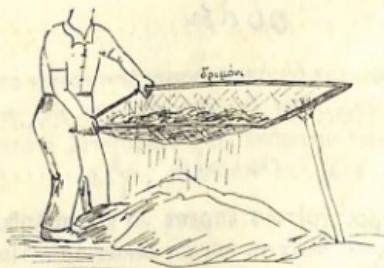
..... ἐγίνεται. μὲν πάν. οὐεού. παν. π. πά. δια. ποῦ
..... τ. οὐφεινερον. κόδρεν. (κόσκυρο. ζρεστό)

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομάκρυνομένων τῶν ἔνων αὐτῶν
ύλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ διὸ ὅλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὄπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ψίλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

..... Ἐπερνύσσεις ν. εἰς... χιαζετάν.. (δρυμάνια...)
..... Πλ. πεύκων... διά. λίνη... Κατεστρ. την.. Δερματίνιας
..... Ριάν. Φ. φερε. εἰς. Πλ. αύρα. την. Κενούβεν. Πλέρω-
..... δια. Σ. η. πεύκενο. Επεργα. Ο. μετρόβη. πεσει.
..... Θρεπεναν. Βασ. πεύκωνο. Ο. ο. σταχνες.....

7) "Οταν ἑτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπός σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποιὸν ἐργαλείον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή τού. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δέ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;"

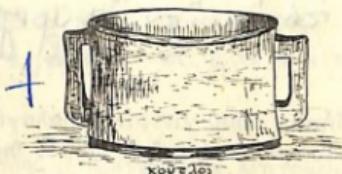
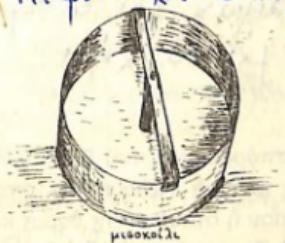

8) "Αλλα αἱ θιμαὶ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπός (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.".....

οὐδὲν.....

γ'. 1) Ποῖαι δόφειλαι πρὸς τρίτους ἔπειτε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. "Ηρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποιὸν μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ δνόμα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του είς όκαδας, είς κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ίχνογράφημα αύτοῦ βλ. κατωτέρω σχετικάς εἰκόνας).....
.....Εργασία... ηδ. μεταβλητ. δι. ή διαφαν. προτ. ροή
.....Ταύρων... Τό. Μετρητ. Απόλλυλας ΕΙΔΗ
.....έστι ηδ. οικίανικοί παρτίζεις ε.τ. Τηνέρκη
Μέγιν είχον το κιλό = 6. δύνη ειν ζερνη 12. διάδειγ μέτρη

- 2) Ποια ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο
- δ) τὸ ἀγλωμιατικό κατ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότεροι μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσσατε ίχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

σπάνια πάντα ἐγγράφεντο γε
χρήσιμα ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (ὁ καρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικάς συνηθείας) .....

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (άχυρῶν) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἢ ἀποθή-

κευσίς εἰς τὴν ὑπαιθρον ; .. .^{εὐ}_{βι}γκενγράνετο . πό . οἰκωνίη,
..... εἰ . τὸν .. οἰκωνίαν α . ρών . θήσαν . κεντα . εἰσο
..... οιδιτι .

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στόχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ....

..... Τὸν .. ηνέρο . πὸν . διέλεγαν .. μὲν τέ . πριάρι ,
..... τῷ ὄποισιν .. έχύριζον .. μὲν τέ . χέρι .

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; .. .

..... καστελλάζεται .. πλέξει .. οἰκοδομή ..
..... λέ . περιτύβεται .. οἱ . περιτύβεται .. εύπατον .. εύπατον ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙΝ

..... πλεκτήν .. εταχνα .. επέγειτο ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸν ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἐσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκρίες, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ 'Ιούδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αὔγουστου κλπ.)

..... ἀνάπτουσα .. φωτιά . εἴδ . τὸν .. γέφατείαν .. τὸν ..
..... γλωσσιῶν .. τὸ .. βράδιν .. τῆς .. εἰσπονεριστ ..

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ώραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .. .

..... βράδιν ? βραδιριες .. 5^η επέργειαν μεσημέριν εἰς /
..... πλαστιαν .. χωριδιν .. 7^η εφ .. ἀν απετάν .. περροι ..
..... κοντα .. μεσημερι .. ετο .. χωριδι ..

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αύτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

.....Ελέφητο... δύτιθε = φωτιά

β'. 1) Ποιοι άνάπτουν τήν πυράν· παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος ; .....

.....Παιδιά... ήλικιες... 12-17 ετών... παιδιά

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τάξιλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.
Τά κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπὸ ποιῶν μέρος ; .....

.....Τά παιδιά τά ξεφριάν... διέφερε τά ουρανά

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....Τά ξερριχν. ψηλ. βαρό... παι. αν. έναβαν.....

ΑΘΗΝΑΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκιο, φόματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα .....

.....Συνήθειαι... δύτια... Θέρισες... έπαθλα...

.....ερυθρός... χερσόγλασι... φυγές... πάν. πειθαν...

.....αν δεν... οφειλεθερού... έπειρον.....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπὸ τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

.....Π.η.δημέρα... παι. χερού... σκαδιών.....

.....αν δεν... περισσότερον.....

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.) ....

ΟΙ ΣΕΝ. Στεφάνοι.

4) Καίονται (ἢ ἔκαίοντο) δόμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα δόμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) ....

ΟΙ ΣΕΝ. Διεύθυντο διά... κατέβασαν
Μ. Αειας ωντες εἰς τηνεάν ορρών....

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

ΩΣ η περιγραφή σαν αυτή....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

[Δερλος Ευσταθιος Βιβλιογραφης της ενηλικης απογευματικης σχολης 13-25 Ιανουαριου (1969)]

Λεπτομερεστέρα περιγραφή των γεωγραφικών διονυσίων της Ελλάδας στην Μ. Αιγαία θαλασσινή περιοχή, την /1963 κατατάν
Συντάξεις Σερρών δεν ήταν μόνιμην τα πεπονιάρια, δύοτι
οι γηγενοφορεσθότας, των ογκοπροσώπων, των γεωγραφικών,
την Μ. Αιγαία θαλασσινής περιοχής της Ελλάδας Ελληνικής
περιφέρειας έγινερήν κατά βούτηναν την Ελλάδα
Δεποτομερεικής περιγραφήν τα χινού.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Α'. ΕΚΠΑΙΔ. ΝΕΡ. ΣΕΡΡΩΝ
ΙΙΤΑΞΙΟΝ ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟΝ
ΣΥΚΙΑΣ
Αριθ. Π-ωτ. 93

Προς

Τό Κόντρον ? Ερεύνης της «Ελληνικής
Παραγωγής της ? Ακαδημίας Αθηνών
(Λιάρα του και Γρηγοριου Η Γιαννα-
σεων) Περιφέρειας Σερρών)

εἰς Αθήνας

Εἰς έντελλειν την υπ' αριθμ. 12.11
4-12-69 παράρ. 1 Φρεσκράς Δημήτρης

Παραβούντων την τρεινή νά τι συμβάλλει
για την αναπτυξής το Εργασιητολόγιον
όπως τη χωρίζει διαχείριση και καν?
Επίσης πώρες για χωρίς Συνέργεια
Σερρών δεόντων ευπολεμήρωσέν του
(Παρανύχτης διά την πατρική Χρυσή)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ἐν Συνεργίᾳ με 5-9-1969

Ε. Βασιλείου

ε.ο.

Θητείς της Σχολής
επέργος
ΔΕΡΔΟΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ